

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Seisukoha anonümiseeritud versioon

SEISUKOHT

Nägemispuudega inimese õigusest liikuda juhtkoeraga

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 12 esimese lause alusel on kõik seaduse ees võrdsed. Kedagi ei tohi diskrimineerida muuhulgas tema puude tõttu.

Eesti Vabariik on ratifitseerinud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, mille artikli 5 ütleb, et kõik inimesed on seaduse ees võrdsed ning neil on õigus seaduse võrdsele kaitsele ja võrdsetele hüvedele. Sama artikli kohaselt on osalisriikidel kohustus keelustada diskrimineerimine puude tõttu ning tagada puuetega inimestele võrdne ja tõhus õiguskaitse mistahes alustel toimuva diskrimineerimise eest.

Konventsiooni artikli 20 kohaselt peab tagama puuetega inimestele võimalikult iseseisva isikliku liikumisvõime nende enda poolt valitud viisil ja ajal. Riik peab võimaldama puuetega inimestele liikumiseks vajalikud tehnilised abivahendid ja tugiisikud.

Täiesti pimedale või väikese nägemisjäägiga inimesele on juhtkoer abivahendiks, kes aitab oma peremehel olla iseseisev nii liikumisel kui ka toimetulekul üldse. Juhtkoer on eriettevalmistuse saanud sõbraliku iseloomuga töökoer, kes oskab nägemispuudega inimese viia soovitud sihtpunkti. Juhtkoera ülesanne on juhtida nägemispuudega inimese turvaliselt mööda kõigist takistustest.

Juhtkoera kui puudega inimese abivahendit ei tohi peremehest eraldada, sest juhtkoerast sõltub nägemispuudega inimese iseseisev liikumisvõime ja toimetulek. Ilma juhtkoerata jääb nägemispuudega inimene ilma abist, mida ta vajab oma esmavajaduste rahuldamiseks, sealhulgas liikumiseks ja toidu ostmiseks. Pimedale inimesele esitatud nõue lahkuda oma juhtkoerast, sh toitlustusasutusse sisenemisel, alandab tema inimväärikust ja rikub tema õigusi.

Nägemispuudega inimesel peab olema võimalus iseseisvalt liikuda. Seetõttu peavad toitlustusasutused, poed ja teised ühiskondlikud hooned ja asutused lubama nägemispuudega inimesel liikuda siseruumides koos juhtkoeraga.

Mari-Liis Sepper
soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik